

Засоби індивідуалізації учасників цивільного обігу

лекція

План

1. Право інтелектуальної власності на комерційне найменування.
2. Право інтелектуальної власності на торговельну марку.
3. Право інтелектуальної власності на географічне зазначення.

Право інтелектуальної власності на комерційне найменування

Правова охорона надається комерційному найменуванню, якщо воно дає можливість вирізнити одну особу з-поміж інших та не вводить в оману споживачів щодо справжньої її діяльності (ч.1 ст.489 ЦК).

Комерційне найменування – оригінальне найменування юридичної особи, що займається підприємництвом, яке дозволяє індивідуалізувати її серед інших осіб та не вводить в оману споживачів щодо справжнього характеру її діяльності.

Структура:

1) корпус найменування – організаційно-правова форма;

2) додаток:

- власна назва;
- факультативний елемент.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Науково-виробничий центр «Весна»»

Право інтелектуальної власності на комерційне найменування

Умови захисту комерційного найменування:

- 1) істинність;
- 2) виключність;
- 3) постійність.

Момент виникнення права на комерційне найменування
– момент його першого використання (ч.2 ст. 489 ЦК).

Стаття 490. Майнові права інтелектуальної власності на комерційне найменування

1. **Майновими правами** інтелектуальної власності на комерційне найменування є:

- 1) право на використання комерційного найменування;
- 2) право перешкоджати іншим особам неправомірно використовувати комерційне найменування, в тому числі забороняти таке використання;
- 3) інші майнові права інтелектуальної власності, встановлені законом.

2. Майнові права інтелектуальної власності на комерційне найменування *передаються* іншій особі *лише разом з цілісним майновим комплексом* особи, якій ці права належать, *або його відповідною частиною*.

Право інтелектуальної власності на торговельну марку

Торговельна марка – будь-яке позначення або будь-яка комбінація позначень, які придатні для вирізнення товарів (послуг), що виробляє (надає) одна особа, від товарів (послуг), що виробляють (надають) іншими особи.

Такими позначеннями можуть бути: слова, літери, цифри, зображувальні елементи, комбінації кольорів (ст.492 ЦК).

Знак для товарів і послуг – позначення, за яким товари і послуги одних осіб відрізняються від товарів і послуг інших осіб (ст.1 Закону «Про охорону прав на знаки для товарів та послуг»).

Види торговельних марок

1. За зовнішнім виразом:

- 1) словесні;
- 2) зображувальні;
- 3) об'ємні;
- 4) комбіновані;
- 5) нетрадиційні.

2. За ступенем відомості:

- 1) прості;
- 2) добре відомі;

3. За кількістю правоволодільців:

- 1) індивідуальні;
- 2) колективні.

Стаття 493. Суб'єкти права інтелектуальної власності на торговельну марку

1. Суб'єктами права інтелектуальної власності на торговельну марку є *фізичні та юридичні особи*.

2. Право інтелектуальної власності на певну торговельну марку може належати *одночасно кільком фізичним та (або) юридичним особам*.

Стаття 494. Засвідчення набуття права інтелектуальної власності на торговельну марку

1. Набуття права інтелектуальної власності на торговельну марку засвідчується **свідоцтвом**. Умови та порядок видачі свідоцтва встановлюються законом.

2. Обсяг правової охорони торговельної марки визначається наведеними у свідоцтві її *зображенням та переліком товарів і послуг*, якщо інше не встановлено законом.

3. Набуття права інтелектуальної власності на торговельну *марку, яка має міжнародну реєстрацію або* визнана в установленому законом порядку *добре відомою, не вимагає засвідчення свідоцтвом.*

Стаття 495. Майнові права інтелектуальної власності на торговельну марку

1. **Майновими правами** інтелектуальної власності на торговельну марку є:

- 1) право на використання торговельної марки;
- 2) виключне право дозволяти використання торговельної марки;
- 3) виключне право перешкоджати неправомірному використанню торговельної марки, в тому числі забороняти таке використання;
- 4) інші майнові права інтелектуальної власності, встановлені законом.

2. Майнові права інтелектуальної власності на торговельну марку належать володільцю відповідного свідоцтва, володільцю міжнародної реєстрації, особі, торговельну марку якої визнано в установленому законом порядку добре відомою, якщо інше не встановлено договором.

Стаття 496. Строк чинності майнових прав інтелектуальної власності на торговельну марку

1. Майнові права інтелектуальної власності на торговельну марку є чинними **протягом десяти років** з дати, наступної за датою подання заявки на торговельну марку в установленому законом порядку, якщо інше не встановлено законом. Зазначений строк *може бути продовженим* щоразу на десять років у порядку, встановленому законом.

Поняття та види права на географічне зазначення

Географічне зазначення – назва географічного місця, що вживається у позначенні товару, який має ряд особливих якісних характеристик, зумовлених місцем його походження.

Види:

1) *просте зазначення походження товару* – будь-яке словесне чи графічне позначення, що прямо чи опосередковано вказує на географічне місце походження товару;

2) *кваліфіковане зазначення походження товару* – позначення, що охоплює назву місця походження товару та географічне зазначення походження товару. Включає:

а) *назву місця походження товару;*

б) *географічне зазначення походження товару.*

Умови надання правової охорони кваліфікованим зазначенням

Умови надання правої охорони назві місця походження товару:

- а) вона є назвою географічного місця, з якого даний товар походить;
- б) вживається як назва даного товару (складова частина назви);
- в) у географічному місці існують характерні природні умови чи поєднання природних умов і людського фактора, що надають товару особливих властивостей порівняно з однорідними товарами з інших географічних місць;
- г) товар має відповідні властивості, що виключно або головним чином зумовлені характерними для даного географічного місця природними умовами чи поєднанням цих умов з характерним для даного географічного місця людським фактором;
- д) виробництво (видобування) і переробка позначуваного цією назвою товару здійснюються в межах зазначеного географічного місця (ч.3 ст.7 Закону «Про охорону прав на зазначення походження товарів»).

Умови надання правової охорони кваліфікованим зазначенням

Умови надання правової охорони географічному зазначенню походження товару:

- а) воно є назвою географічного місця, з якого даний товар походить;
- б) воно вживається як назва даного товару (складова частина назви);
- в) у вказаному географічному місці наявні характерні умови та/або людський фактор, що надають товару певних якостей чи інших характеристик;
- г) товар має певні якості, репутацію чи інші характеристики, в основному зумовлені характерними для даного географічного місця природними умовами та/або людським фактором;
- д) хоча б основна складова товару виробляється та/або переробляється в межах зазначеного географічного місця (ч.4 ст.7 Закону «Про охорону прав на зазначення походження товарів»).

Стаття 501. Набуття права інтелектуальної власності на географічне зазначення

1. Право інтелектуальної власності на географічне зазначення **виникає з дати державної реєстрації** цього права, якщо інше не встановлено законом.

2. *Обсяг правової охорони географічного зазначення визначається характеристиками товару (послуги) і межами географічного місця його (її) походження, зафіксованими державною реєстрацією права інтелектуальної власності на географічне зазначення.*

Стаття 502. Суб'єкти права інтелектуальної власності на географічне зазначення

1. Суб'єктами права інтелектуальної власності на географічне зазначення є виробники товарів, асоціації споживачів, інші особи, визначені законом.

Стаття 503. Права інтелектуальної власності на географічне зазначення

1. Правами інтелектуальної власності на географічне зазначення є:

1) право на визнання позначення товару (послуги) географічним зазначенням;

2) право на використання географічного зазначення;

3) право перешкоджати неправомірному використанню географічного зазначення, в тому числі забороняти таке використання.

2. Права інтелектуальної власності на географічне зазначення, що належать окремим суб'єктам права інтелектуальної власності на географічне зазначення, встановлюються законом.

Стаття 504. Строк чинності права інтелектуальної власності на географічне зазначення

1. Право інтелектуальної власності на географічне зазначення є чинним з дати, наступної за датою державної реєстрації, і **охороняється безстроково** за умови збереження характеристик товару (послуги), позначених цим зазначенням.